

[Udenrigsministeren.]

To blodige Verdenskrige, som kostede mange af Landsdelens Ungdom Livet, frygtelige økonomiske Kriser og Nazismens voldsomme Omvæltning er gaaet hen over Sydslesvig. Befolkningen har reageret stærkt under Indtryk af disse Hjem søgelser. Store Dele af den havde opgivet Troen paa Demokratiet, og Nazismen fik Greb i Befolkningen. Men en Kærne af dansksindede bevarede gennem de tunge Prøvelser trofast et dansk Sindelag og demokratiske Idealer. Med inderlig Sympati fulgte vi deres haarde Kamp, og vi har forstaaet, hvorledes de i stigende Grad har aftvunget deres Hjemstavnsfæller Agtelse.

Under Nazismens Voldsherredømme og efter dens Sammenbrud har Sydslesvigerne taget deres Stilling op til ny Prøvelse, og mange har besindet sig paa Landsdelens danske Fortid. I første Række synes det at være en Besindelse paa Landsdelens tidligere politiske og statsretlige Forbindelse med Danmark, medens en national Bevidsthed forankret i en fast Tilknytning til dansk Kultur og Nationalitet først langsomt kan udvikle sig, og formentlig lettest i den nordlige Del, Nord for Slien-Dannevirke, hvor Forudsætningerne for Tilslutning til Danskheden maa antages at være størst. Den danske Bevidsthed maa anses for at være af varierende Styrke ud over Landsdelen, og Sydslesvig kan derfor i denne Henseende ikke ubetinget behandles som en Enhed.

Vi hilser med Glæde, at Sydslesvigerne besinder sig paa Landsdelens danske Fortid; men denne Besindelse maa nødvendigvis underbygges med Tilslutning til dansk Nationalitet og Indlevelse i dansk Kultur gennem længere Tid. Naar vi maa stille dette Krav, er det ud fra vort Grundsynspunkt, at den danske Stat skal vedblive at være en dansk Nationalstat, det vil sige der skal være Overensstemmelse mellem Stats- og Folkegrænse. Denne Overensstemmelse maa tilvejebringes ved, at Statsgrænsen i det hele følger den nationale Folkegrænse. Der kan blive Tale om Mindretal paa begge Sider af en saadan Grænse, men i Hovedsagen maa vi tilstræbe, at Statsgrænsen følger Nationalitetsskellet.

Som Forholdene er nu, kan man sige, at en stor Del af den hjemmehørende Befolkning i Sydslesvig er *dansksøgende*: de viser et aabent Sind over for Danskheden, men deres Dansksindethed er endnu ikke saa rodfæstet, at der kan stilles Krav til dem om at staa Last og Brast med os i Tiden, der kommer. Skulde *en længere Tids* Udvikling vise, at der i Sydslesvig eller

Dele af Sydslesvig ud fra en fast folkelig og national Overbevisning næres Ønske om Tilslutning til Danmark, maa der tages Stilling paa ny.

Hidtil har der i Rigsdagen været Flertal for den Opfattelse, at de nationale Forudsætninger for en Ændring af Sydslesvigs statsretlige Stilling ikke var til Stede. Derimod har det Rigsdagens Tilslutning, at vi skal søge at opnaa den bedst mulige Sikring af de danskorienterede Sydslesvigeres politiske, nationale og kulturelle Rettigheder. I Overensstemmelse hermed indeholder det danske Memorandum af 31. Januar 1947 en Række Ønsker om Sikring dels i Almindelighed af de nationale Mindretals Rettigheder — deres Menneskerettigheder —, dels de Rettigheder, vi specielt ønsker for de dansksindede i Sydslesvig. Hvorledes denne Sikring skal gennemføres, maa bero paa fremtidig Forhandling.

Jeg er ikke blind for, at der imod denne Politik kan rettes den Indvending, at de store Magter under Indtryk af Mellemløstidens Erfaringer synes at stille sig uvilligt til Mindretalsbeskyttelsens Princip, medens der efter den første Verdenskrig raadede en udpræget Velvilje over for Mindretallene. Den Skepsis, der nu findes imod Tanken om Beskyttelse af Mindretal, kan ikke skyldes, at fremmede Mindretal i Tyskland er blevet misbrugt til at anstifte Intriger, Oprør og Krig. Den har tværtimod sin Rod i den tyske Regerings Misbrug af tyske Mindretal i Udlandet, Misbrug, som i Tjekkoslovakiets Tilfælde førte til denne Stats Sønderlemmelse og senere Underkuelse og for Polens Vedkommende til Landets midlertidige Undergang. Under alle Omstændigheder bringes Mindretalsproblemerne ikke ud af Verden ved, at deres Eksistens benægtes.

Tanken om Folkeflytningerne, som en Overgang havde saa mange Tilhængere, synes ikke længere at staa saa højt i Kurs, som den engang gjorde. De store Ulykker og Katastrofer, som Mindretalsomflytningerne har paaført Millioner af Mennesker, og det frygtelige Flygtningeproblem taler herom sit tydelige og advarende Sprog.

Trods de principielle Betæneligheder ved særlige Mindretalsordninger er der dog truffet internationale Aftaler til Beskyttelse af Mindretallenes Rettigheder, Aftaler af mere begrænset Karakter, men dog Vidnesbyrd om, at Mindretalsbeskyttelsens Vej ikke er helt ufremkommelig.

Jeg kan først nævne den almindelige Bestemmelse i de allierede Magters Fredstraktater med Italien, Bulgarien, Ungarn,